

Geneeskundige verklaring met het oog op het sluiten van een verzekeringsovereenkomst

Doc	a086001
Publicatiedatum	19/06/1999
Origine	NR
	Beroepsgeheim
Thema's	Persoonlijke levenssfeer
	Verzekeringen van de patiënt

Uit de briefwisseling tussen een arts en een verzekeringsmaatschappij blijkt dat de geneeskundige verklaringen met het oog op het sluiten van een levensverzekeringsovereenkomst gestuurd moeten worden naar de "dienst medische selectie", waar de medische gegevens verwerkt worden buiten de verantwoordelijkheid en het toezicht van een arts.

De kandidaat-verzekerden geven schriftelijk hun toestemming voor dit systeem door het invullen en ondertekenen van een eerste gezondheidsvragenlijst die de volgende vermelding bevat : "Met het oog op een vlot beheer van de overeenkomst, geef ik mijn bijzondere toestemming voor de verwerking, door de n.v. X en haar herverzekeraars, van de mij betreffende medische gegevens buiten de verantwoordelijkheid en het toezicht van een arts."

De Provinciale Raad aan wie deze briefwisseling werd overgemaakt verbaast zich over de bedekte wijze waarop de wet van 1992 op de landverzekeringsovereenkomst de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer binnengesloten is om een mededeling van medische gegevens te verantwoorden. Hij vraagt :

1. of het wel degelijk dat is wat artikel 7 van de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bedoelt;
2. volgens welke criteria de medische gegevens verwerkt zullen worden door niet-bevoegde personen;
3. of het niet beter zou zijn de artsen er ten minste op te wijzen dat ze erop bedacht moeten zijn kennis te nemen van de verbintenissen die hun patiënten kandidaat-verzekerden voorafgaandelijk zijn aangegaan.

Antwoord van de Nationale Raad:

De vragenlijst die de n.v. X en haar herverzekeraars aan de kandidaat-verzekerde ter aanvulling en ondertekening voorleggen met het oog op de verwerking van de hem betreffende medische gegevens, is in overeenstemming met de bepalingen van artikel 7 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Krachtens artikel 10 van de wet van 11 december 1998 houdende wijziging van artikel 7 van de wet van 8 december 1992, dat weldra in werking treedt, is de verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid verboden, tenzij de betrokkene schriftelijk heeft toegestemd in een dergelijke verwerking met dien verstande dat deze toestemming te allen tijde door de betrokkene kan worden ingetrokken.

Op voorwaarde dat de bepaling betreffende de toestemming van de kandidaat-

verzekerde aangepast wordt, is de procedure gebruikt door de n.v. X in overeenstemming met de toekomstige wetsbepalingen.

De criteria volgens welke de medische gegevens verwerkt moeten worden door personen andere dan beoefenaars van de geneeskunde, vallen onder de verantwoordelijkheid van de verzekeraars als bewaarders van de medische gegevens van hun verzekerden (advies van de Nationale Raad van 16 november 1996, punt 2.2.).

Het is zeer belangrijk dat de artsen regelmatig gewezen worden op de informatie die zij dienen te verstrekken aan hun patiënten in verband met de ondertekening van verzekeringsovereenkomsten betreffende de gezondheid en in het bijzonder in verband met de mogelijke gevolgen van de mededeling van medische persoonsgegevens die betrekking hebben op hen. Het is echter even belangrijk de artsen eraan te herinneren dat de inhoud van de mededeling van medische gegevens beperkt moet zijn tot de door de wet vereiste gegevens voor het sluiten of het uitvoeren van een overeenkomst.

De veralgemening van het voorafgaand medisch onderzoek van de kandidaat-verzekerde, door een derde geneesheer verschillend van de behandelende geneesheer, lijkt het enige adequate antwoord, om in het belang van allen (patiënt, arts, verzekeraar) het risico te voorkomen op misbruiken en juridisering van conflicten inzake persoonsverzekeringen.

De Nationale Raad ondervraagt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer hierover.

Dezelfde Provinciale Raad verwijst een brief naar de Nationale Raad van een arts die zich erover verbaast dat een verzekeringsmaatschappij in de algemene voorwaarden van een aanvullende hospitalisatieverzekering kan eisen dat haar gegevens "van persoonlijke en medische aard" toevertrouwd worden en dat deze verwerkt worden "buiten het toezicht en de verantwoordelijkheid van een beoefenaar van de geneeskunst".

Advies van de Nationale Raad:

De punten 50-51 van de algemene voorwaarden van de overeenkomst aanvullende hospitalisatieverzekering van de firma Y zijn in overeenstemming met de huidige bepalingen van artikel 7 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Krachtens artikel 10 van de wet van 11 december 1998 houdende wijziging van artikel 7 van de wet van 8 december 1992, dat weldra in werking treedt, is de verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid verboden, tenzij de betrokkene schriftelijk heeft toegestemd in een dergelijke verwerking met dien verstande dat deze toestemming te allen tijde door de betrokkene kan worden ingetrokken.

De toegepaste procedure is dus in overeenstemming met de huidige wettelijke bepalingen.

In verband met de inhoud van de mededeling van medische gegevens door een arts, geldt dat de mededeling beperkt moet zijn tot de door de wet vereiste gegevens voor het sluiten of het uitvoeren van de overeenkomst. Zij dienen aan de kandidaat-verzekerde of aan de verzekerde overhandigd te worden voor zijn verzekeraar nadat hij volledig ingelicht werd over de gevolgen van de mededeling van zijn medische gegevens aan een verzekeraar.

De Nationale Raad ondervraagt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer hierover (zie bijlage).

Brief aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Nationale Raad van de Orde der geneesheren werd twee keer, in december 1998 en in maart 1999, door provinciale raden om advies verzocht over zowel het deontologische als het wettelijke aspect van bepalingen betreffende het sluiten en het uitvoeren van persoonsverzekeringsovereenkomsten. Deze bepalingen worden door de verzekeraars aan de ondertekenaar opgelegd in zijn overeenkomst van de tak levensverzekeringen of van de tak medische kosten en daghospitalisatievergoedingen.

Onze interpellatie handelt over de reikwijdte van zinnen zoals : "Met het oog op een vlot beheer van de overeenkomst, geef ik mijn bijzondere toestemming voor de verwerking, door de verzekeringsinstellingen haar herverzekeraars, van de mij betreffende gegevens **buiten de verantwoordelijkheid en het toezicht van een arts.**" Of : "De verzekeringnemer en de verzekerde persoon verklaren dat zij de verzekeraar toelating geven om gegevens en inlichtingen van persoonlijke en medische aard te verzamelen en te verwerken. Zij stemmen er uitdrukkelijk mee in dat de gegevens en inlichtingen van medische aard verzameld en verwerkt worden buiten het toezicht en de verantwoordelijkheid van een beoefenaar van de geneeskunde."

De Nationale Raad onderzocht deze problemen een eerste maal in zijn vergadering van 24 april laatstleden.

Om zijn onderzoek te kunnen voortzetten, vernam de Nationale Raad graag het advies van de commissie die u voorziet over de volgende vraag : zijn dergelijke bepalingen in overeenstemming met de geest en de letter van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer en in het bijzonder met het nieuwe artikel 7 ervan (wet van 11 december 1998, Belgisch Staatsblad van 03.02.99, art. 10), dat in lid 2, a, handelt over de opheffing van het verbod om gegevens betreffende de gezondheid te verwerken door de schriftelijke toestemming van de betrokkene ?